

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 22 stycznia 2020 r.

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego
oraz niektórych innych ustaw**

(druk nr 38)

I. Cel i przedmiot ustawy

Opiniowana ustawa ma na celu stworzenie, w ramach sądownictwa powszechnego, specjalnych jednostek organizacyjnych zajmujących się sprawami własności intelektualnej, tj. sprawami o ochronę praw autorskich i pokrewnych, o ochronę praw własności przemysłowej, o zapobieganie i zwalczanie nieuczciwej konkurencji, o ochronę dóbr osobistych w zakresie, w jakim dotyczą one wykorzystania dobra osobistego w celu indywidualizacji, reklamy lub promocji przedsiębiorcy, towarów bądź usług, o ochronę dóbr osobistych w związku z działalnością naukową lub wynalazczą oraz o ochronę innych praw na dobrach niematerialnych (art. 1 pkt 1 ustawy, dodawany § 2).

Jak wynika z uzasadnienia projektu ustawy, nowelizacja została przygotowana w związku z licznymi postulatami przedsiębiorców i przedstawicieli organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi. Podmioty te sygnalizowały potrzebę wprowadzenia sądów własności intelektualnej ze względu na daleko idącą specyfikę spraw z zakresu własności intelektualnej oraz rosnącą liczbę postępowań dotyczących tej dziedziny.

W obowiązującym stanie prawnym sprawy o naruszenie praw własności intelektualnej (np. „piractwo” w zakresie prawa autorskiego lub znaków towarowych, kopiowanie produktów, nieuprawnione korzystanie z cudzych wynalazków) rozpoznawane są przez sądy powszechne oraz Sąd Najwyższy. Jednakże sprawy dotyczące wspólnotowych znaków towarowych oraz wspólnotowych wzorów przemysłowych rozpatrywane są przez jeden sąd, wyznaczony przez

Ministra Sprawiedliwości na podstawie art. 20 pkt 9 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, a mianowicie: Sąd Okręgowy w Warszawie, XXII Wydział – Sąd Unijnych Znaków Towarowych i Wzorów Wspólnotowych. Niezależnie od tego niektóre sprawy z zakresu prawa własności przemysłowej, dotyczące nade wszystko uzyskania ochrony, w następstwie skarg wnoszonych na decyzje Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej są rozpatrywane przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie oraz Naczelny Sąd Administracyjny.

Według projektodawcy, opisane powyżej rozproszenie nie sprzyja kształtowaniu się wyspecjalizowanej kadry orzeczniczej. Nowelizacja przedłożona Senatowi ma ten stan rzeczy zmienić. W szczególności rozważane jest utworzenie czterech sądów własności intelektualnej na poziomie sądów okręgowych (w uzasadnieniu wskazuje się na sądy mające siedziby w Gdańsku, Poznaniu, Lublinie i Warszawie) oraz dwóch na poziomie apelacji (odpowiednio w Poznaniu i Warszawie). Ustawa przewiduje przy tym wyjątkowy status Sądu Okręgowego w Warszawie, gdyż przyznaje mu wyłączną właściwość w sprawach własności intelektualnej o charakterze technicznym (zob. art. 1 pkt 6 ustawy, art. 479⁹⁰ § 2). Jednocześnie wspomniane wcześniej sprawy dotyczące wspólnotowych znaków towarowych oraz wspólnotowych wzorów przemysłowych nie będą traktowane odrębnie, a ich rozpoznawanie zostanie powierzone nowo utworzonym sądom własności intelektualnej. Ostatecznie wszystkie omawiane zmiany organizacyjne dokonają się w trybie przepisów wykonawczych, wydanych na podstawie znowelizowanego art. 20 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (por. art. 7 noweli).

Ustawa ma ponadto ujednolicić i skupić w jednym miejscu (osobnym dziale procedury cywilnej), te regulacje, które określają środki procesowe i przedprocesowe wykorzystywane w sprawach mających za przedmiot szeroko rozumiane prawa własności intelektualnej. Do tej pory środki te uregulowane były osobno na gruncie ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (art. 80), ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (art. 286¹), ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o ochronie baz danych (art. 11a) oraz ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin (art. 36b).

Opiniowany akt normatywny uwzględnia również pewne problemy, które dostrzeżone zostały w orzecznictwie, w tym reguluje kwestię wykonywania zastępstwa procesowego przez rzeczników patentowych (art. 1 pkt 3 lit. a i pkt 4 ustawy).

Jeżeli chodzi o rozwiązania szczegółowe zawarte w ustawie, to na wyróżnienie zasługują następujące kwestie:

- 1) wprowadzenie – co do zasady – obowiązkowego zastępstwa stron przez profesjonalnych pełnomocników (adwokatów, radców prawnych, rzeczników patentowych) w postępowaniu w sprawach własności intelektualnej (art. 1 pkt 5 ustawy; wyjątki w tym zakresie statuują dodawane przepisy art. 87² § 2 i 3);
- 2) uregulowanie odrębnego postępowania sądowego w sprawach własności intelektualnej, w tym problematyki rozpoznawania wniosków o zabezpieczenie środków dowodowych (art. 1 pkt 6 ustawy, dodawany rozdział 2), wniosków o wyjawienie lub wydanie środka dowodowego (art. 1 pkt 6 ustawy, dodawany rozdział 3) oraz wezwania do udzielenia informacji (art. 1 pkt 6 ustawy, dodawany rozdział 4);
- 3) uregulowanie dwóch szczególnych rodzajów powództwa, tzn. powództwa wzajemnego (jako dopuszczalnego pod warunkiem, iż obejmuje ściśle określone żądania – art. 1 pkt 6 ustawy, art. 479¹²²–479¹²⁸) oraz powództwa o ustalenie, że podjęte lub zamierzone przez powoda czynności nie naruszają patentu, dodatkowego prawa ochronnego, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji (art. 1 pkt 6 ustawy, art. 479¹²⁹);
- 4) umożliwienie sądowi wystąpienia do banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej z żądaniem udzielenia informacji stanowiących odpowiednio tajemnicę bankową lub zawodową, w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawach własności intelektualnej (art. 1 pkt 6 ustawy, art. 479¹¹⁵ § 2 oraz art. 3 i art. 11 ustawy);
- 5) wprowadzenie opłaty stałej od pozwu w kwocie 1000 złotych w sprawie o naruszenie prawa do znaku towarowego lub wzoru przemysłowego, w sytuacji gdy pozew obejmuje żądanie unieważnienia lub stwierdzenia wygaśnięcia prawa ochronnego na znak towarowy, wspólnego prawa ochronnego na znak towarowy, unieważnienia prawa z rejestracji wzoru przemysłowego, unieważnienia lub stwierdzenia wygaśnięcia prawa ochronnego na wspólny znak towarowy, prawa ochronnego na znak towarowy gwarancyjny, uznania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ochrony międzynarodowego znaku towarowego oraz unieważnienia uznania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ochrony międzynarodowego wzoru przemysłowego (art. 10 pkt 2 ustawy, art. 28a);
- 6) zmiany ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (art. 5 pkt 3–5 ustawy), a także ustaw nowelizujących wyżej wymieniony kodeks oraz ustawę z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (art. 12, art. 15, art. 16–18), które zmierzają do przesunięcia o rok terminów wejścia w życie przepisów przewidujących

wprowadzenie do systemu prawnego nowego rodzaju spółki, tj. prostej spółki akcyjnej, oraz elektronicznego postępowania rejestrowego.

W przepisach intertemporalnych przesądzono, że postępowania wszczęte i niezakończone w danej instancji albo przed Sądem Najwyższym do dnia wejścia w życie nowelizacji będą rozpoznawane według dotychczasowych przepisów. W szczególności dotyczy to właściwości sądu i stosowanych przez ten sąd przepisów procesowych. Podobnie moc mają zachować wszelkie czynności, które w sprawach będących w toku, zostały dokonane zgodnie z przepisami w dotychczasowym brzmieniu.

Ustawa wejdzie w życie zasadniczo z dniem 1 lipca 2020 r. Część przepisów wejdzie w życie w innych terminach, określonych szczegółowo w art. 22 pkt 1–8 nowelizacji.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt ustawy stanowił przedłożenie rządowe (druk sejmowy nr 45 z dnia 4 grudnia 2019 r.). W dniu 17 grudnia 2019 r. Rada Ministrów złożyła autopoprawkę dotyczącą kwestii struktury organizacyjnej sądów powszechnych w zakresie spraw egzekucyjnych (druk nr 45-A).

Pierwsze czytanie projektu odbyło się na 2. posiedzeniu Sejmu w dniu 20 grudnia 2019 r., natomiast dalsze prace legislacyjne toczyły się w Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. W dniu 7 stycznia 2020 r. Komisja przyjęła sprawozdanie (druk sejmowy nr 122), w którym zaproponowała przyjęcie projektu z poprawkami redakcyjnymi, w tym doprecyzowującymi i ujednolicającymi, jak również rozszerzającymi zakres przedmiotowy projektu. Wśród zmian wprowadzonych na tym etapie wymienić należy:

- przeniesienie definicji sprawy własności intelektualnej do przepisów ogólnych Kodeksu postępowania cywilnego (art. 1 pkt 1 ustawy),
- dodanie w art. 5 ustawy kolejnych zmian ujętych w pkt 3–5, a także dodanie art. 12, art. 15–18 oraz nadanie nowego brzmienia art. 22 ustawy w związku z uznaniem, iż konieczne jest opóźnienie wejścia w życie regulacji dotyczących prostej spółki akcyjnej oraz elektronicznego postępowania rejestrowego.

Drugie czytanie projektu miało miejsce w trakcie 3. posiedzenia Sejmu w dniu 9 stycznia 2020 r. i jeszcze w tym samym dniu Sejm przeprowadził trzecie czytanie. Ustawa została uchwalona w brzmieniu uwzględniającym rekomendacje Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka.

III. Uwagi szczegółowe

1. art. 1 pkt 1 – wprowadza definicję sprawy własności intelektualnej, tyle że przyjęta technika redakcyjna skutkuje niejako wydzieleniem wskazanych spraw z katalogu spraw cywilnych (patrz nowelizowany art. 1 w dotychczasowym brzmieniu).

Jak dotąd nie ulegało żadnej wątpliwości, że sprawy, o których mowa w dodawanym § 2, należą do spraw cywilnych i są rozpoznawane według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego (por. chociażby art. 17 § 1 pkt 2 i 4³ tego kodeksu). Co więcej, lektura projektu zawartego w druku sejmowym nr 45 pozwala postawić tezę, że intencją projektodawców nie było wcale uczynienie ze spraw własności intelektualnej jakiejś odrębnej kategorii, do której przepisy procedury cywilnej miałyby mieć „także” zastosowanie, lecz stworzenie jedynie postępowania odrębnego (za takim wnioskiem przemawia treść art. 479⁸⁹ w pierwotnym brzmieniu).

Prezentowane tu zagadnienie nie ma li tylko wymiaru teoretycznego, ale może mieć znaczenie dla całego systemu prawnego. Po pierwsze, określenie „sprawa cywilna” jest używane w innych aktach normatywnych, w tym mających rangę ustawy (m.in. w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, która to skądinąd ma zostać zmieniona mocą art. 10 noweli w zakresie opłat, jakie są obecnie lub będą pobierane właśnie w sprawach własności intelektualnej). Gdyby więc rozróżnienie na sprawy cywilne (art. 1 § 1 po nowelizacji) i sprawy własności intelektualnej (art. 1 § 2 po nowelizacji) miało zostać utrzymane, to ta decyzja ustawodawcy musiałaby znaleźć odzwierciedlenie przynajmniej w niektórych z tych aktów normatywnych, które posługują się pojęciem sprawy cywilnej. Po drugie, jeżeli Senat nie zdecyduje się na ingerencję w tekst ustawy uchwalonej przez Sejm, już same przepisy ogólne Kodeksu postępowania cywilnego będą niespójne, ponieważ art. 2, którego nowela aktualnie nie obejmuje, stanowi, iż do rozpoznawania **spraw cywilnych** powołane są sądy powszechne, o ile sprawy te nie należą do właściwości sądów szczególnych, oraz Sąd Najwyższy (§ 1), jak również że nie są rozpoznawane w postępowaniu sądowym **sprawy cywilne**, jeżeli przepisy szczególne przekazują je do właściwości innych organów (§ 3). Brak jest natomiast analogicznego przepisu regulującego kognicję sądów w sprawach własności intelektualnej.

W związku z tym, mimo zastrzeżeń, jakie może wywoływać wprowadzenie definicji spraw własności intelektualnej nie na początku (w przepisach ogólnych), lecz dopiero w dalszych przepisach ustawy, choć już np. art. 87 § 1 Kodeksu postępowania

cywilnego w nowym brzmieniu (art. 1 pkt 3 ustawy) ma się do tej kategorii odwoływać, należy rozważyć zasadność powrotu do propozycji przedstawionej w projekcie ustawy. Na marginesie można w tym miejscu nadmienić, że także inne działy tytułu VII księgi pierwszej części pierwszej Kodeksu postępowania cywilnego, które regulują tzw. postępowania odrębne, rozpoczynają się od wyliczenia spraw podlegających rozpoznaniu w trybie przepisów tych działów. Przykładem może być dział IIa „Postępowanie w sprawach gospodarczych” (zob. art. 458² Kodeksu postępowania cywilnego).

Propozycja poprawki:

w art. 1:

a) skreśla się pkt 1,

b) w pkt 6, art. 479⁸⁹ otrzymuje brzmienie:

„Art. 479⁸⁹. § 1. Przepisy niniejszego działu stosuje się w sprawach o ochronę praw autorskich i pokrewnych, jak również dotyczących wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, znaków towarowych, oznaczeń geograficznych, topografii układów scalonych oraz o ochronę innych praw na dobrach niematerialnych (sprawy własności intelektualnej).

§ 2. Sprawami własności intelektualnej w rozumieniu niniejszego działu są także sprawy:

- 1) o zapobieganie i zwalczanie nieuczciwej konkurencji;
- 2) o ochronę dóbr osobistych w zakresie, w jakim dotyczy ona wykorzystania dobra osobistego w celu indywidualizacji, reklamy lub promocji przedsiębiorcy, towarów lub usług;
- 3) o ochronę dóbr osobistych w związku z działalnością naukową lub wynalazczą.”;

2. art. 1 pkt 3–5 ustawy w zakresie, w jakim zmieniają lub dodają przepisy określające sprawy, w których w charakterze pełnomocnika może występować rzecznik patentowy, nie są koherentne z postanowieniem art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych. Ten ostatni przepis przesądza bowiem, że zawód rzecznika patentowego polega na świadczeniu pomocy w sprawach własności przemysłowej. Tymczasem formuła zastosowana w noweli, wyrażająca się w powiązaniu uprawnień rzeczników patentowych ze znacznie szerszym pojęciem spraw własności intelektualnej, zakłada, iż rzecznik patentowy może być pełnomocnikiem także w tych sprawach, które nie są sprawami własności przemysłowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 1 powołanej

ustawy o rzecznikach patentowych (tzn. nie dotyczą uzyskiwania, zachowywania, wykonywania czy też dochodzenia praw odnoszących się do przedmiotów własności przemysłowej, w szczególności wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych oraz topografii układów scalonych, a także znaków towarowych, nazw handlowych i oznaczeń geograficznych, oraz nie dotyczą zwalczania nieuczciwej konkurencji).

Zatem mając na względzie fakt, że brzmienie, jakie ustawa nadaje zwłaszcza art. 87 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego (art. 1 pkt 3 lit. a), wychodzi naprzeciw zarówno argumentom zawartym w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 2017 r. (sygn. akt III CZP 26/17), w której potwierdzono, iż rzecznik patentowy może być pełnomocnikiem procesowym w sprawie, w której występują inne jeszcze kwestie niż wyłącznie te związane z własnością przemysłową, jak i intencjom projektodawcy, który opowiedział się za przyznaniem uprawnienia do reprezentowania stron we wszystkich sprawach własności intelektualnej w równym stopniu adwokatom, radcom prawnym oraz rzecznikom patentowym, warto zastanowić się nad wprowadzeniem poniższej poprawki. Zapewni ona nie tylko osiągnięcie przedstawionego już celu (bez potrzeby korygowania brzmienia art. 2 ust. 1 i art. 4 ust. 1 ustawy o rzecznikach patentowych), ale też uzupełni wprowadzane rozwiązania w zakresie będącym przedmiotem regulacji art. 10 ust. 1 ustawy o rzecznikach patentowych, tj. przepisu, który precyzuje, kiedy rzecznik patentowy może odmówić udzielenia pomocy. Proponowana poprawka eliminuje z brzmienia przywołanego przepisu wyrazy „w sprawach własności przemysłowej”, wskutek czego nie będzie żadnych wątpliwości, że we wszystkich sprawach własności intelektualnej rzecznik patentowy może odmówić udzielania pomocy lub wypowiedzieć pełnomocnictwo jedynie z ważnych powodów.

Propozycja poprawki:

art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6. W ustawie z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1861) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 9 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W postępowaniu cywilnym rzecznik patentowy może występować w charakterze pełnomocnika również w postępowaniu w sprawach własności intelektualnej innych niż sprawy własności przemysłowej.”;

2) w art. 10 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rzecznik patentowy może odmówić udzielenia pomocy lub wypowiedzieć pełnomocnictwo tylko z ważnych powodów, o których informuje zainteresowanego.”;

3. art. 1 pkt 6 – w dodawanym art. 479⁹² § 1 występuje odesłanie do art. 200 § 2. Wydaje się jednak, że odesłanie to jest nieprawidłowe. Przepis, do którego się odsyła, a ściślej rzecz biorąc jego zdanie trzecie, stanowi w istocie podstawę przekazania sprawy przez sąd wyższego rzędu, który stwierdza swą niewłaściwość po tym, jak inny sąd (niższego rzędu) przekazał mu daną sprawę. W przypadku sądu własności intelektualnej taka sytuacja jednak nie powstanie, gdyż sądem przekazującym będzie albo sąd tego samego rzędu (inny sąd okręgowy), albo ewentualnie sąd niższego rzędu (sąd rejonowy). Podstawą zaś wydania postanowień przez te sądy jest art. 200 § 1⁴. W konsekwencji niezbędna staje się korekta przedmiotowego odesłania.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 6, w art. 479⁹² w § 1 wyrazy „§ 2” zastępuje się wyrazami „§ 1⁴”;

4. art. 1 pkt 6 – art. 479¹⁰⁰ § 6 zdanie drugie i art. 479¹¹⁹ § 2 zdanie drugie przewidują, że sąd – według swojego uznania – może wysłuchać na posiedzeniu jedną lub „więcej niż jedną stronę”. Przepisy te dotyczą posiedzeń niejawnych w sprawach zażaleń wniesionych przez obowiązanego (w tym pozwanego) na postanowienie w przedmiocie odpowiednio zabezpieczenia środka dowodowego oraz udzielenia informacji. Mając na względzie okoliczność, że oba instrumenty prawne mogą być stosowane tak na etapie procesu, jak i przed jego wszczęciem, bardziej precyzyjne byłoby posługiwanie się określeniami „uprawniony” oraz „obowiązany”, a nie „strona”. Z taką terminologią mamy zresztą do czynienia w art. 479⁹⁶ i art. 479⁹⁸ § 1, gdzie jest mowa o zabezpieczeniu środka dowodowego, oraz w art. 479¹¹² i art. 479¹¹³ § 1.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 6, w art. 479¹⁰⁰ w § 6 oraz w art. 479¹¹⁹ w § 2 wyrazy „jedną czy więcej niż jedną stronę” zastępuje się wyrazami „uprawnionego lub obowiązanego”;

5. art. 1 pkt 6 – przepisy art. 479¹¹⁷ § 2 i 3 regulują kwestię możliwości odmowy udzielenia informacji. Ustawa posługuje się w tym miejscu odesłaniem do art. 261 Kodeksu postępowania cywilnego normującego prawo odmowy zeznań w charakterze świadka (§ 1) oraz prawo odmowy odpowiedzi na zadane pytanie (§ 2). Niemniej sformułowanie

„również wówczas, gdy” występujące w art. 479¹¹⁷ § 3 zaburza rzeczywistą relację norm prawnych wyrażonych w obu paragrafach. Skoro bowiem art. 479¹¹⁷ § 2 wyznacza zasadę (prawo odmowy udzielenia informacji w sytuacjach określonych w art. 261 § 1 i 2 Kodeksu postępowania cywilnego), a art. 479¹¹⁷ § 3 ma statuować wyjątek w tym zakresie, to właściwsze byłoby użycie wyrazu „jednak” aniżeli wyrazu „również”, który raczej sugeruje „dodanie” czegoś (w tym wypadku uprawnienia), a nie – jak to było intencją legislatora – „odjęcie”, „wyłączenie”, „zawężenie” możliwości powoływania się na prawo do odmowy udzielenia informacji.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 6, w art. 479¹¹⁷ w § 3 wyrazy „odmówić udzielenia informacji również wówczas, gdy” zastępuje się wyrazami „jednak odmówić udzielenia informacji, z tego powodu, że”

6. art. 1 pkt 6 – art. 479¹¹⁹ § 2 zdanie pierwsze przesądza, że posiedzenie niejawne wyznacza się w przypadku, gdy obowiązano w zażaleniu na postanowienie o udzieleniu informacji „odmawia udzielenia informacji” lub „powołuje się na ochronę tajemnicy przedsiębiorstwa”. Wydaje się, że każde zażalenie wnoszone na podstawie art. 479¹¹⁹ będzie związane z tym, że obowiązano nie chce wykonać skierowanego do niego postanowienia (czyli w istocie odmawia udzielenia informacji) i stąd też tę pierwszą ze wspomnianych przesłanek należy uznać za nie mającą żadnej wartości normatywnej. Znamienne jest także to, że w dwóch innych przepisach, w których znalazła się analogiczna dyspozycja, a więc w art. 479¹⁰⁰ § 6 zdanie pierwsze i art. 479¹¹⁰ § 2 zdanie pierwsze, okoliczność tego typu nie została wyszczególniona.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 6, w art. 479¹¹⁹ § 2 skreśla się wyrazy „odmawia udzielenia informacji lub”;

7. art. 2 ustawy nadaje nowe brzmienie art. 80 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Zgodnie z jego ust. 3, przepisy o postępowaniu w sprawach własności intelektualnej będą znajdowały odpowiednie zastosowanie w przypadku gdy uprawnienie do **udzielenia** informacji wynika z przepisów szczególnych.

Jak podniesiono w uzasadnieniu projektu, przepisem takim jest art. 48 ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami

pokrewnymi, który przewiduje, że w zakresie swojej działalności organizacja zbiorowego zarządzania **może się domagać** udzielenia informacji oraz udostępnienia dokumentów niezbędnych do określenia wysokości dochodzonych przez nią wynagrodzeń i opłat. Innymi słowy, przepis ten nie przyznaje prawa do „udzielenia” informacji, ale wręcz przeciwnie – prawo do żądania informacji. Dlatego konieczna jest modyfikacja tego fragmentu art. 80 ust. 3, który stanowi podstawę zrekonstruowania hipotezy zawartej w tym przepisie normy prawnej.

Propozycja poprawki:

w art. 2, w art. 80 w ust. 3 wyraz „udzielenia” zastępuje się wyrazem „żądania”;

8. art. 12 pkt 3 – art. 52 ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw jest przepisem przejściowym, którego celem jest czasowe utrzymanie w mocy rozporządzenia wydanego na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, w związku z utratą mocy przez dotychczasowy przepis upoważniający. W myśl obowiązującego przepisu przejściowego, dotychczasowe rozporządzenie zachowa moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych, jednak nie dłużej niż do dnia 1 marca 2020 r. Nowela wydłuża ten okres do 1 marca 2021 r.

Przepis art. 52 ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw jest merytorycznie związany z art. 1 pkt 11 tej ustawy (przepisem nadającym nowe brzmienie art. 19 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym). Art. 52 znajdzie zastosowanie od chwili wejścia w życie art. 1 pkt 11.

W następstwie opiniowanej ustawy art. 1 pkt 11 ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw wejdzie w życie z dniem 1 marca 2021 r. Oznacza to, że dopiero 1 marca 2021 r. nastąpi zmiana art. 19 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, skutkująca utratą mocy przez rozporządzenie wydane na podstawie ust. 6 tego artykułu. Co więcej, dopiero z dniem wejścia w życie art. 1 pkt 11 będzie mogło wejść w życie nowe rozporządzenie, które zostanie wydane na podstawie art. 19 ust. 11 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, w nowym brzmieniu.

Skoro utrata mocy przez rozporządzenie nastąpi z dniem 1 marca 2021 r., błędem jest utrzymywanie w mocy tego aktu ze skutkiem do tego dnia. Nie utrzymuje się w mocy czegoś co tę moc ma. Przepis art. 52 ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw będzie bezprzedmiotowy (dziś również jest bezprzedmiotowy). W związku z tym – jako taki – powinien zostać z ustawy usunięty.

Propozycja poprawki:

w art. 12 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) uchyla się art. 52;”;

9. art. 15 pkt 2 – przepis ten dokonuje „punktowej” zmiany w art. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw. Technika nowelizacji zastosowana w art. 15 pkt 2 jest błędna, nie uwzględnia bowiem treści nowelizowanego przepisu zmieniającego. Przepis art. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw nowelizuje ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, dodając do art. 911³ tej ustawy nowy paragraf (§ 2). Co więcej, w art. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw, w poleceniu nowelizacyjnym oraz w dodawanym przepisie, nie użyto wyrazów „o którym mowa”, wskazanych w poleceniu nowelizacyjnym art. 15 pkt 2 opiniowanej ustawy. W następstwie dokonanie zmiany przewidzianej tym przepisem będzie niemożliwe.

Zapewne wolą ustawodawcy było nadanie nowego brzmienia art. 911³ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, które będzie obowiązywało od dnia wejścia w życie przepisów o prostej spółce akcyjnej. Uwzględniając treść art. 16 pkt 2 noweli oraz mając na względzie technikę zastosowaną w tym przepisie, proponuje się nadać art. 15 pkt 2 brzmienie zaproponowane w niżej sformułowanej poprawce.

Propozycja poprawki:

w art. 15 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Art. 2. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1460, z późn. zm.) w art. 911³ § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W razie zajęcia praw majątkowych zarejestrowanych w rejestrze akcjonariuszy, o którym mowa w art. 300³⁰ § 1 i art. 328¹ § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 505, z późn. zm.), komornik występuje także z żądaniem ujawnienia zajęcia tych praw do podmiotu prowadzącego ten rejestr, wzywając go do zawiadomienia, w terminie 7 dni od dnia doręczenia żądania, o:

- 1) dacie wpisania zajęcia praw majątkowych w rejestrze akcjonariuszy albo przeszkodzie do jego dokonania;
- 2) liczbie lub wartości oraz rodzaju, seriach i numerach albo odrębnych oznaczeniach, o których mowa w art. 55 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, zajętych praw majątkowych, jeżeli rejestr akcjonariuszy zawiera takie dane.”.”;

- 10.** art. 15 pkt 6 – przepisem tym ustawodawca próbuje znowelizować art. 38 pkt 8a lit. h, który dodany zostanie do ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym. Zastosowana w przepisie technika nowelizacji jest błędna. Po pierwsze, sugeruje się, że art. 9 pkt 2 dzieli się na litery, a po drugie dokonuje się zmiany „punktowej”, zamiast nadać nowe brzmienie zmienianemu przepisowi (jednostce redakcyjnej albo jej fragmentowi), jak to czynione jest – co do zasady – w przypadku pozostałych zmian w noweli.

Propozycja poprawki:

w art. 15 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) w art. 9 w pkt 2, w pkt 8a lit. h otrzymuje brzmienie:

„h) wzmiankę o uchwale o emisji obligacji zamiennych i akcji przyznawanych w zamian za te obligacje, wskazującą maksymalną liczbę emitowanych akcji, a także wzmiankę o prawie obligatariuszy do udziału w zysku,”.”;

- 11.** art. 15 – w związku z tym, że ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych straci moc z dniem 1 stycznia 2021 r., należałoby również uchylić art. 14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw, który zmienia tę ustawę. W następstwie przesunięcia terminu

wejścia w życie ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw jej art. 14 w dniu 1 marca 2021 r. będzie bezprzedmiotowy.

Propozycja poprawki:

w art. 15 po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) uchyla się art. 14;”;

- 12.** art. 16 – w związku z tym, że w następstwie ustawy z dnia 11 września 2019 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw, z dniem 30 lipca 2020 r. uchylony zostanie art. 68 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, należałoby dokonać korekty art. 3 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw i wyeliminować ze zmienianego art. 67 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji odesłanie do art. 68 (jako bezprzedmiotowe).

Ponadto, korekty terminów wejścia w życie ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw oraz ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw, a także nałożenie się na zmiany dokonywane tymi ustawami w odniesieniu do ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji ustawy z dnia 11 września 2019 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw, skutkują również koniecznością dokonania zmian w opiniowanej ustawie, które „poukładają” w czasie – w sposób zgodny z wolą ustawodawcy – kolejne zmiany art. 67 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Propozycja poprawki:

w art. 16:

a) po pkt 2 dodaje się art. 2a w brzmieniu:

„2a) w art. 3 w pkt 2 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Podstawę zastosowania środków egzekucyjnych, o których mowa w art. 1a pkt 12 lit. a, stanowi zawiadomienie o zajęciu prawa majątkowego zobowiązanego u dłużnika zajętej wierzytelności albo podmiotu prowadzącego rejestr akcjonariuszy, albo protokół zajęcia prawa majątkowego, albo protokół zajęcia i odbioru ruchomości, albo protokół odbioru dokumentu.”;

b) w pkt 8 w poleceniu nowelizacyjnym po wyrazach „art. 23” dodaje się dwukropek, pozostałą treść oznacza się jako lit. a i dodaje się lit. b w brzmieniu:

„b) dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) art. 3 pkt 2 lit. b, który wchodzi w życie z dniem 30 lipca 2020 r.”;

po art. 17 dodaje się art. 17a w brzmieniu:

„Art. 17a. W ustawie z dnia 11 września 2019 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poza. 2070) w art. 1 w pkt 41 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Podstawę zastosowania środków egzekucyjnych, o których mowa w art. 1a pkt 12 lit. a, stanowi zawiadomienie o zajęciu prawa majątkowego zobowiązanego u dłużnika zajętej wierzytelności albo protokół zajęcia prawa majątkowego, albo protokół zajęcia i odbioru ruchomości, albo protokół odbioru dokumentu.”;

w art. 22 po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) art. 17a, który wchodzi w życie 30 lipca 2020 r.”;

13. art. 16 pkt 4 – przepis ten zmienia art. 6 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw. Zgodnie z art. 23 pkt 1 tej ustawy, art. 6 wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2020 r. Następstwem wejścia w życie przepisu zmieniającego, jest m.in. jego expiracja z systemu. Zmiana jest aktem konwencjonalnym jednorazowym. Skoro art. 6 wszedł już w życie nie jest możliwe dokonanie jego zmiany. Nie można zmienić czegoś czego nie ma (jeżeli znowelizowany przepis merytoryczny wymaga noweli, zmienia się go kolejnym, „nowym” przepisem zmieniającym). Fakt, że art. 6 pkt 1 lit. b w dniu jego wejścia w życie był bezprzedmiotowy (odnosił się do przepisu merytorycznego, który nie

wszedł jeszcze w życie) nie zmienia powyższych zasad. Mając powyższe na względzie, art. 16 pkt 4 należy skreślić.

Propozycja poprawki:

w art. 16 skreśla się pkt 4;

14. art. 19 – przepis ten uchyla art. 1 pkt 42 w ustawie z dnia 16 października 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo własności przemysłowej, który dodaje do ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej art. 286². Dodawany przepis przewiduje, że uprawniony z patentu, dodatkowego prawa ochronnego, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji lub osoba, której ustawa na to zezwala, może wystąpić z wnioskiem do sądu właściwego do rozpoznania spraw o naruszenie tych praw, także przed wytoczeniem powództwa, **o nakazanie naruszającemu udzielenia informacji** o pochodzeniu, sieciach dystrybucji, ilości i cenach towarów lub usług, które są konieczne dla dochodzenia roszczenia przez tego uprawnionego, jeżeli wykaze on wiarygodne okoliczności wskazujące na naruszenie patentu, dodatkowego prawa ochronnego, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji. Przepis ten ma być „odpowiednikiem” obowiązującego dziś art. 286¹ ust. 1 pkt 2. W związku z tym, że art. 286¹ z dniem 27 lutego 2020 r. zostanie znowelizowany (będzie się odnosił wyłącznie do zabezpieczenia dowodów) oraz biorąc pod uwagę, że przepisy dotyczące wezwania do udzielenia informacji dodawane do Kodeksu postępowania cywilnego wejdą w życie dopiero 1 lipca 2020 r., należy stwierdzić, że w okresie 27 lutego – 30 czerwca 2020 r. nie będą obowiązywały żadne przepisy dotyczące wezwania do udzielenia informacji (zobowiązania do udzielenia informacji) w zakresie ochrony prawa własności przemysłowej. Trudno uznać, że jest to zgodne z wolą ustawodawcy.

Co więcej, analizując relację pomiędzy ustawą z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej, ustawą z dnia 16 października 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo własności przemysłowej oraz opiniowaną nowelą, a ustawą z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, należy stwierdzić, że art. 26a ust. 2 pkt 3 i 4 ostatniej z wymienionych ustaw nie uwzględnia faktu korekty art. 286¹ ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej, która nastąpi 27 lutego 2020 r. Brak korelacji pomiędzy ustawą z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych a ustawą z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej, skutkował będzie istotnymi problemami interpretacyjnymi w zakresie

możliwości pobrania opłaty stałej, jak i jej wysokości. Problem potęguje opiniowana nowelizacja, eliminując przepis o wniosku o nakazanie udzielenia informacji (art. 286²).

W celu wyeliminowania luk w systemie prawnym, należałoby przyjąć niżej sformułowane poprawki.

Propozycja poprawek:

w art. 4 po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) uchyla się art. 286²;

art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Art. 19. W ustawie z dnia 16 października 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. poz. 2309) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) ogólne określenie przedmiotu ustawy w tytule ustawy otrzymuje brzmienie:
„o zmianie ustawy – Prawo własności przemysłowej oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych”;
- 2) po art. 1 dodaje się art. 1a w brzmieniu:
„Art. 1a. W ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 785, z późn. zm.) w art. 26a w ust. 2 pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:
„3) zabezpieczenie dowodów, o którym mowa w art. 286¹ ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 776, z 2018 r. poz. 2302 oraz z 2019 r. poz. 501 i 2309);
4) o nakazanie udzielenia informacji, o których mowa w art. 286² ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej;”.”;

15. art. 20 – przepis przejściowy, który w przypadku toczących się postępowań utrzymuje w mocy czynności dokonane zgodnie z dotychczasowymi przepisami (ust. 1) oraz przesądza, które przepisy procedury będą miały nadal zastosowanie, a także jaki sąd ma być w dalszym ciągu właściwy w sprawach własności intelektualnej (ust. 2 i 3). Jeżeli chodzi przy tym o tę pierwszą regulację to błędne jest odsyłanie do art. 7, jako że jest to przepis zmieniający ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, a ta nie jest podstawą podejmowania czynności procesowych (czynności postępowania). Nie ma tu też wątpliwości, że analizowane odesłanie nie dotyczy kwestii właściwości

sądu (nade wszystko tego, o którym jest mowa w art. 20 pkt 9 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, tzn. sądu unijnych znaków towarowych i wzorów wspólnotowych), albowiem – jak już nadmieniono – do tego zagadnienia wprost odnosi się art. 20 ust. 3 noweli. Co się tyczy z kolei przepisów art. 20 ust. 2 i 3, to nie jest jasny zakres przedmiotowy regulacji w nich zawartych. Jeżeli ideą stojącą za ich uchwaleniem było wyłączenie stosowania nowych przepisów o postępowaniu odrębnym w sprawach własności intelektualnej do czasu zakończenia postępowania w danej instancji (względnie przed Sądem Najwyższym), przy jednoczesnym utrzymaniu dotychczasowej właściwości sądów, to można zastanowić się nad bardziej syntetycznym wyartykułowaniem tej intencji.

Propozycja poprawek:

w art. 20 w ust. 1 wyrazy „art. 7–9” zastępuje się wyrazami „art. 8 i art. 9”;

w art. 20:

- a) skreśla się ust. 2,
- b) w ust. 3 po wyrazie „niezakończonych” dodaje się wyrazy „w danej instancji lub przed Sądem Najwyższym”.

Główny ekspert

Katarzyna Konieczko

Główny legislator

Jakub Zabielski